

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Årsmelding 2024

Villrein, Leirsjøetelet, Lesja kommune, foto: Bjørn Rangbru

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

1. Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder

Villreinnemnda er en offentlig nemnd hvor medlemmer og varamedlemmer er oppnevnt av Miljødirektoratet, etter forslag fra hver kommune som har villreinareal. Villreinnemndenes hovedoppgaver er å:

- Godkjenne fellingskvoter for det enkelte år etter forslag fra rettighetshaverne
- Godkjenne bestandsplaner utarbeidet av rettighetshaverne i et villreinområde (villreinutvalgene)
- Fordele midler til villreintiltak
- Være høringsinstans i saker som berører arealbruken i villreinens leveområde
- Bidra til at kunnskapen om villreinens leveområder styrkes

Nemndene har en fireårig funksjonsperiode som følger kommunevalgperioden. Nemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder ble konstituert i 8. februar 2024. Den forrige nemnda gjennomførte sitt siste ordinære nemndmøte den 22.01.2024. Dagens nemnd har hatt følgende sammensetning i 2024:

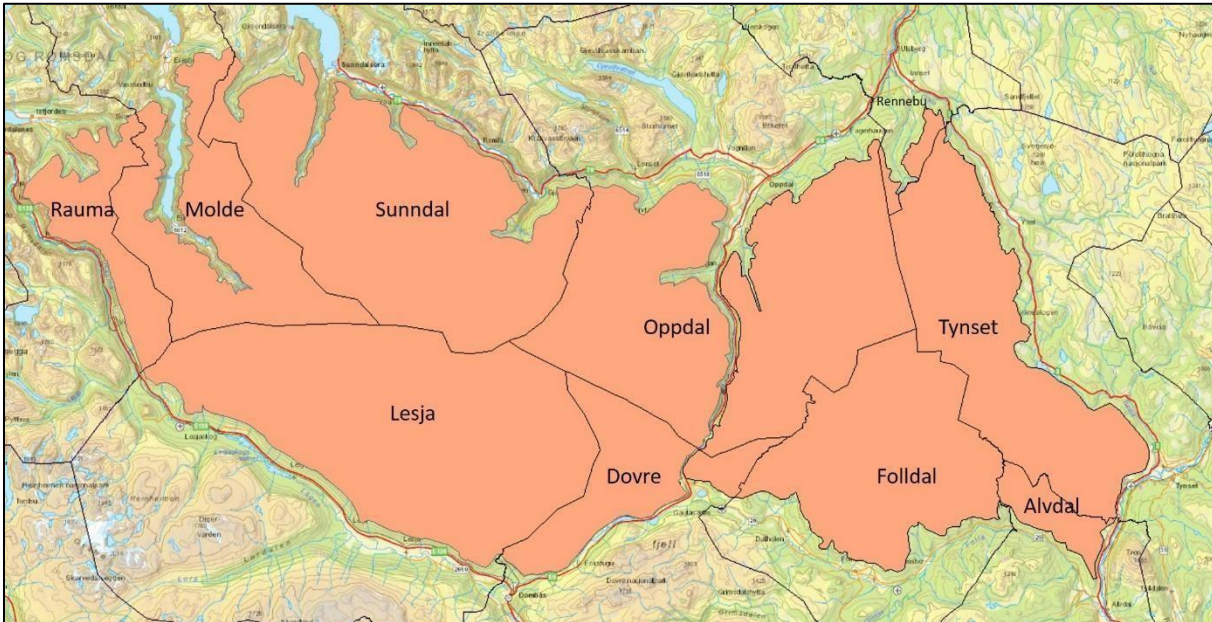
Kommuner	Medlemmer	Varamedlemmer
Alvdal	Gjertrud M. Kjølhaug Bakkeng	Lars Ernst Jonsmoen
Dovre	Knut Nytun	Mette Onsum Berg
Folldal	Bente Fossum (nestleder)	Runar Trondsgård
Lesja	Ann-Kathrin Storhaug von Rappe	Eirik Sæther
Molde	Arne Håkon Sandnes	Frøydis Austigard
Oppdal	Rune Morten Myrhaug	Ingrid Husdal Dørum
Rauma	Solveig Blindheim	Per Egil Solli-Mork
Rennebu	Mari Stene-Ry	Arild Stene
Sundal	Olav Søderberg (Leder)	Astrid Sæter
Tynset	Einar Kverneggen	Ingunn Selboe

Sekretær i 2024 har vært Statsforvalteren i Trøndelag^{w/} Simon Heier.

2. Virkeområde og aktivitet

Villreinnemndas ansvarsområde er både Snøhetta villreinområde og Knutshø villreinområde. Villreinområdene har areal i 3 fylker og 10 kommuner. I Snøhetta er det to delstammer; øst og vest.

Figur 1 Kart som viser Snøhetta og Knutshø villreinområdes utbredelse

Villreinnemnda har protokollført 57 saker i 2023. Sakene er behandlet i fire digitale møter, to e-postbehandlinger, og to fysiske møter:

- Sak 1-6, Digitalt møte – 22.01.2024
- Sak 7-13, Fysisk møte – 08.02.2024
- Sak 14-19, Digitalt møte – 18.03.2024
- Sak 20-32, Fysisk møte – 23.04.2024
- Sak 33-37, Digitalt møte – 07.06.2024
- Sak 38-43, Digitalt møte – 25.06.2024
- Sak 44-50, Digitalt møte – 04.09.2024
- Sak 51-57, Digitalt møte – 10.10.2024

Budsjettet for nemnda var brukt opp etter dette møtet og arbeidet ble derfor lagt ned. Aktivitet fra nemnda etter dette ble finansiert av Statsforvalteren i Trøndelag.

Villreintrådet sine fagdager ble holdt på Voss 05.06. – 06.06.2024. Flere fra nemnda, samt sekretær deltok. Nemnda deltok på folkemøter om tiltaksplaner for Knutshø og Snøhetta villreinområder (18.06.2024 og 03.09.2024). Det årlige dialogmøtet mellom villreinnemnda og villreintutvalgene for Snøhetta og Knutshø ble holdt på Oppdal den 05.11.2024. I tillegg har nemnda deltatt i møter med Topptrim Oppdal den 04.12.2024, GPS-møte og Statkraftmøte om Aura Redesign den 12.12.2024. Sekretær har representert nemnda i interimstyret til GPS-prosjektet for Snøhetta og Knutshø i 2024.

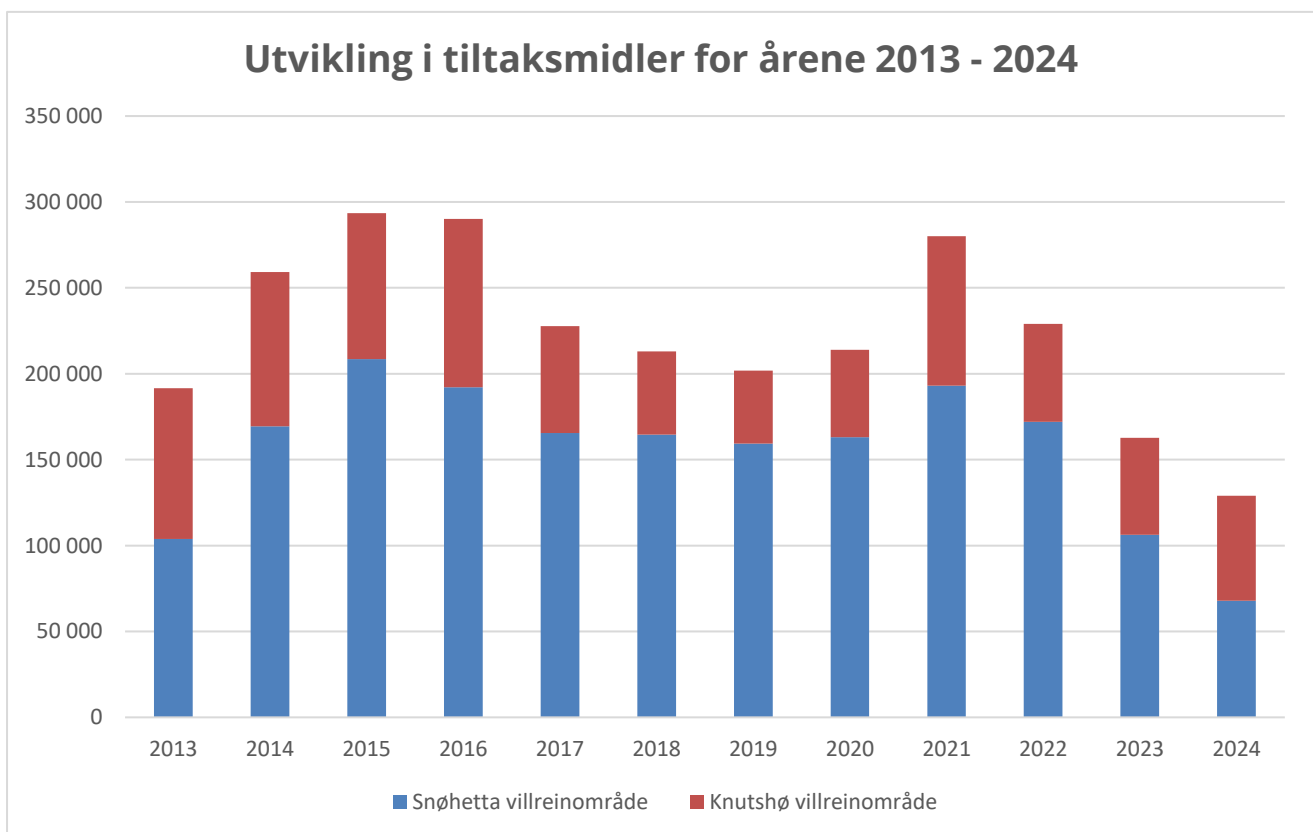
Villreinemnda for Snøhetta og Knutshø

Fordeling av tiltaksmidler

I 2024 var det ramme på kr 128 980,- tilgjengelig til villreintiltak i Snøhetta og Knutshø villreinområder. Nemnda behandlet seks søknader om tilskudd og gjorde følgende fordeling:

Søker	Navn eller beskrivelse på prosjekt eller tiltak	Søknadssum	Vedtak
Snøhetta villreinutvalg	Tiltak iht. bestandsplan m.m.	80 000	63 940
Knutshø villreinutvalg	Tiltak iht. bestandsplan m.m.	100 000	57 040
Dombås fjellskole	Utstyr for å delta på villreinjakt	24 500	4 000
Dovre barneskole	Transport til villreinsenteret for undervisning om villrein	20 000	4 000
Eresfjord og Vistdal fjellstyre	Utstyr til oppsynsarbeid	25 000	0
Lesja fjellstyre	Informasjonsskilter	50 000	0
Totalt		299 500	128 980

Miljødirektoratet krever inn fellingsavgift for felt villrein. Midlene returneres som tilskuddsmidler til villreinområdet påfølgende år. Størrelsen på beløpet endres i samsvar med felte villrein, og sats på fellingsavgift. Beløpet til fordeling i 2024 er det laveste noensinne og trenden er tydelig nedadgående (figur 2). Det er ikke forventet at budsjettet øker til 2025.

Figur 2 Utvikling i tilgjengelige tiltaksmidler for Snøhetta og Knutshø villreinområder for årene 2013 – 2024.

3. Bestandsforvaltning

Snøhetta villreinområde

Snøhetta villreinområde er delt i to villreinald, «Øst» og «Vest». Utvalget har utarbeidet en driftsplan som er godkjent for perioden 2024-2028. Det er her en målsetning med å ha en vinterstamme på 2 000 dyr +/- 10 % i østområdet, men å forvalte stammen på rundt 1 800 dyr i inneværende planperiode til negative trender er snudd. For vestområdet så er målsetningen å øke opp til 800 dyr +/- 10 % i vestområdet.

Minimustellingen i østområdet ble i 2024 mislykket pga. vanskelige telleforhold¹. Man fant langt færre dyr enn det bestandsmodellen forutser. Med bakgrunn i det brukte man tellingen fra 2023, kalvetelling og strukturtelling. Det vil si at man måtte lene seg i større grad på bestandsmodellen for å anslå kvote og stammestørrelse, men samtidig brukes denne hvert år.

Bestandsmodellen la til grunn at det var 1590 dyr i vinterstammen vinteren 2024, basert på telling, kalvetilvekst og jaktuttak fra 2023. Kvoten for 2024 var i Snøhetta øst 500 fellingsstillatelser med en kvotesammensetning på 10 % fritt dyr, 15 % kløftbukk, 20 % simle/ungdyr, og 55 % kalv.

Fellingsresultater 2024

Tabell 1. Viser antall felte villrein fordelt og prosentvis fordeling i kjønns- og alderskategori, Snøhetta øst høsten 2024. Fellingsprosenten gikk ned fra 41 % i 2023 til 38 % i 2024. Det ble ikke åpnet for jakt i vestområdet i 2024.

Snøhetta øst	Kalv		1,5 år		Eldre		Sum
	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle	
Kvote = 500							
Antall	30	26	8	5	57	62	188
Prosent av felte dyr	15,9	13,8	4,3	2,7	30,3	32,9	38

¹ Tall fra Snøhetta villreinutvalg fra dialogmøtet med villreinnemnda den 05.11.2024 og fra hjorteviltregisteret.

Villreinemnda for Snøhetta og Knutshø

Knutshø villreinområde

Knutshø villreinområde er ett villreinvald. Utvalget utarbeidet en ny bestandsplan som ble godkjent for perioden 2023-2027. Det er her en målsetting med en vinterstamme på 1500 dyr. Vinteren 2024 ble det registrert 1278 dyr under minimumstillingen (30.03.2024), men denne tellingen er ikke lagt til grunn. Beregningene er derfor hovedgrunnlaget for kvotevurderinger i 2024².

Kvoten i Knutshø villreinområde var på 375 fellingstillatelser. 375 av disse med en fordeling på 60 % kalv, 20 % simle/ungdyr, og 20 % fritt dyr. Det ble godkjent noen endringer knyttet til Knutshø villreinvald der blant annet Naustervola, Fåset-Fådal og Krokliia fikk inngå i valdet.

Fellingsresultater 2024

Tabell 2 Viser antall felte villrein fordelt og prosentvis fordeling i kjønns- og alderskategori, Knutshø høst 2024.

Knutshø	Kalv		1,5 år		Eldre		Sum
	Bukk	Simle	Bukk	Simle	Bukk	Simle	
Kvote = 375							
Antall	45	48	6	3	45	42	189
Prosent av felte dyr	23,8	25,4	3,2	1,6	23,8	22,2	50

² Oppsyns- og fellingsrapport for villreinjakta 2024 – Knutshø villreinutvalg

4. Forvaltning av leveområdene

Oppsummering av saker om arealforvaltning og motorisert ferdsel som har vært til behandling i nemnda:

3-2024³: Villreinnemnda fikk tilsendt en høring fra Dovre kommune for plassering av en gapahuk. Nemnda så seg enige med kommunens vurderinger om tiltakets plassering ivaretok landskapsbildet. Det omsøkte tiltaket var ganske lite. Nemnda hadde ingen merknader til saken.

4-2024³: Villreinnemnda fikk tilsendt en høring fra Sunndal kommune for et påbygg på Storvassbua. Hytta var tilgjengelig for utleie, men stengt i perioder på vår og vinter av villreinhensyn. Nemnda anbefalte at en eventuell byggeperiode ble lagt utenfor den samme perioden av villreinhensyn.

5-2024³: Villreinnemnda fikk tilsendt en høring fra Dovre kommune oppføring av et uthus/anneks. Nemnda ser seg enige i kommunens vurderinger rundt villrein rundt dette konkrete tiltaket. Beliggenhet innenfor BS1 og tiltaket er innenfor retningslinjene for BS1. Basert på dette så vurderes det at en eventuell endring i bruk og ferdsel for denne eiendommen, i denne konkrete saken, må anses for å være av svært beskjeden karakter. Det bemerkes også at tiltaket er planlagt uten innlagt vann-, og avløp. Villreinnemnda hadde ingen merknader til saken.

16-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt kommuneplanens samfunnsdel på en høring fra Lesja kommune. Nemnda rådet kommunen å ta inn stortingsmelding for villrein inn deres mål og strategier. Videre at villreininteresser skulle vektlegges i plan- og dispensasjonssaker i villreinområdet, eller i områder som påvirket villreinområdet. Nye områder for bebyggelse skulle etableres i tilknytning til eksisterende infrastruktur og ikke tillate ny, spredt fritidsbebyggelse som kunne påvirke villreinområdet.

17-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt kommunedelplan naturmangfold på en høring fra Lesja kommune. Nemnda mente det var positivt at det var fokus på ivaretagelse av villreins behov i planen. Videre rådet de kommunen til at de skulle ta aktiv rolle i oppfølgingen av kommende tiltaksplan inn i strategidelen. Nemnda foreslo at kommunen burde tilføye et punkt om at tilbygg og utvidelser av fritidsboliger ikke skulle føre til økt overnattingskapasitet inn i strategidelen.

---

³ Uttalelser fra den forrige villreinnemnda før dagens nemnd ble konstituert.

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

18-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt en høring fra Folldal kommune om riving og oppføring av en jakt- og fiskebu. Villreinnemnda mente at transportbehovet og graden av forstyrrelser måtte vurderes. Nemnda rådet til at transporten skjedde før eller etter kalvingstiden mtp at bua lå innenfor et kalvings- og oppvekstområde.

26-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt forslag til planstrategi på en høring fra Folldal kommune. Nemnda oppfordret til at nye statlige planretningslinjer gjennomgås og innarbeides når den kommer og at det var viktig å innarbeide stortingsmelding for villrein inn i strategiarbeidet. Nemnda rådet kommunen å inngå i et interkommunalt samarbeid rundt Knutshø villreinområde for å sikre bedre og mer lik, regional praksis i motorferdsels- og arealsaker.

29-2024: Villreinnemnda kom med en høringsuttalelse til riving, flytting og oppføring av ny fritidsbolig i Oppdal kommune. Villreinnemnda mente at saken hadde presedensvirkning. Nemnda frarådte at det gis tillatelse til å sette opp en ny hytte på det foreslåtte stedet. Videre vurderte nemnda at det beste for villreinen er om hytta ble restaurert på samme sted, med samme dimensjoner som dagens hytte hadde.

30-2024: Villreinnemnda kom med en høringsuttalelse til riving og oppføring av ny fritidsbolig i Lesja kommune. Villreinnemnda rådet kommunen til å gå i dialog med tiltakshaver, og ev. grunneier for å se på muligheten for å flytte hytta av trekkområdet. Det er satt et mål om gul tilstand innen 2050. Skal Snøhetta oppnå gul tilstand må trekket mellom vest og øst fungere, og her blir området rundt Kvitmyrin viktig. Det er naturlig at de fleste hyttene i området Kvitmyrin får et omfattende restaureringsbehov over et lengre tidsperspektiv. Man har derfor muligheten til gradvis få frigjort et viktig trekkområde mellom vest og øst. Restaurering av villreinens leveområder er et av fem hovedpunkter som dratt frem i Stortingsmelding om villrein (Meld. St. 18).

35-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt en høring fra Kommunal- og distriktsdepartementet om nye statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet. Villreinnemnda sluttet seg til forslag til uttale fra Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten v/ Marit Vorkinn, og ønsket å sende en felles uttalelse sammen med de andre villreinnemndene som valgte å slutte seg til uttalelsen. Villreinnemnda oversendte i tillegg en egen uttalelse med følgende formulering: *Det bør vurderes å revidere eller oppheve gamle planer basert på ny kunnskapsstatus og nye mål og å tilbakeføre arealene til LNF-formål.*

36-2024: Villreinnemnda fikk delta inn i en innspillsrunde til Statkraft sitt konsekvensprogram for Aura og Osbu kraftverk. Nemnda mente at man måtte se på den samlede belastningen av alle tiltakene i området og at arbeidet må koordineres sammen med andre arbeider i området. Nemnda ønsket at det burde utredes terskelbygging ved Holbuvatnet, hva flytting av inntaket på Reinsvatnet vil føre til, hvilken påvirkning tiltakene får for arealbruken til bukk, holde anleggsveier stengt for andre, fjerne anleggsveier i ettertid av arbeidet og hva oppgradering av kraftlinjer i området vil føre til.

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

37-2024: Villreinnemnda valgte å påklage vedtak fra Lesja kommune knyttet til sak 30-2024. Ut ifra sakens opplysninger kunne ikke villreinnemnda se at fordelene med å gi dispensasjon var klart større enn ulempene ved at nasjonale hensyn og interesser for villrein ble tilsidesatt, slik § 19-2 i plan- og bygningsloven setter som vilkår for dispensasjon. Med bakgrunn i dette klagde Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø på kommunens vedtak om å gi dispensasjon.

40-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt en høring fra NVE om en detaljplan for Breimega- og Ytre Seljefonn bekkeinntak. Nemnda var uenig med SWECOs rapport om at aktiviteten ved Ytre Seljefonn ikke vil få en negativ påvirkning på villrein. Villreinnemnda støttet uttalelsen til Eresfjord og Vistdal fjellstyre. Nemnda kom videre med en rekke forslag til avbøtende tiltak. Villreinnemnda var opptatt av å få senket totalbelastningen av tiltakene, samt at tiltakene koordineres. Det burde på plass konkrete vurderinger av avbøtende tiltak, også utover de som nemnda hadde foreslått.

41-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt en høring fra Folldal kommune om riving og oppføring av et uthus på en seter. Fordi området lå innenfor nasjonalt villreinområde var det forutsatt at tiltakene ikke førte til en vesentlig standardheving og økt overnattingskapasitet. Med bakgrunn i disse opplysningene i saken hadde ikke nemnda merknader til saken.

42-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt en høring fra Hafslund Eco AS om grunnundersøkelser i forbindelse med rehabilitering av dam Fundin og Marsjø. Grunnundersøkelser, prøveboring og arbeid med istandsetting ville føre til en økt belastning i området i en kort periode. I all den tid at villreinjakten foregår i området (20. august til 15. september), har villreinen behov for større områder bevege seg på. Denne perioden er spesielt kritisk på grunn av mye aktivitet i fjellet med jegere, bønder på tilsyn/sausanking, turister/turgåere, annen barmarksaktivitet m.m. Grunnundersøkelser innenfor villreinområdet burde derfor unngås i denne perioden og aller helst legges til etter jaktslutt hvis de ikke fikk gjennomført før jaktstart. Nemnda var videre kritisk til at høringen kun var begrenset til grunnundersøkelsene. Følgende av valgalternativene var svært ulike og med forskjellige hensyn.

46-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt en høring fra Lesja kommune om revidert planprogram for kommuneplanens arealdel. Nemnda har hatt innspill til planprogrammet tilbake i 2019 og mente i denne runden at Stortingsmelding for villrein burde tas inn under oversikten over nasjonale føringer under punkt 3.2 i planprogrammet. Dette ble vedtatt med seks stemmer mot en.

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

47-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt en høring fra NVE for en søknad om nettilknytning og detaljplan for Skrondal kraftverk i Sunndal kommune. Saken har vært oppe til høring i 2014, uten at villreinnemnda fikk anledning til å komme med sine merknader. Dette var en begrenset høring som skulle fange opp eventuelle endringer i kunnskapsgrunnlaget. Nemnda påpekte at siden 2014 har det tilkommet kvalitetsnorm for villrein, det har blitt utarbeidet kartfortelling for delnorm tre, startet opp et GPS-prosjekt og det har blitt utarbeidet en stortingsmelding for villrein. Videre mente nemnda at det var viktig at anleggsveien ikke ble tilgjengelig for allmennheten. Det beste alternativet var om veien ble revegert etter utbygging, og sekundært stengt med bom helt nede i dalbunnen.

48-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt en høring fra Klima- og miljødepartementet om en ny motorferdselslov. Nemnda støttet ikke at bestemmelsen om at «løyper ikke kan legges i verneområder» tas ut, da verneinteresser taper når de skal veies opp imot samfunnsinteresser i et skjønnsrom. Nemnda ønsket at det ikke skulle være mulig å forlenge åpningstidene snøskuterløyper i leveområdet for villrein. Dette med bakgrunn i at også tiden før kalving er viktig for de drektige simlene som leter seg fram til egnede kalvingsområder. Nemnda støttet en strengere regulering av elsykling. Videre støttet ikke nemnda at det åpnes opp for andre formål når det kommer til krav om plan for løypepreparering.

49-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt en høring fra Statsforvalteren i Innlandet om utvidelse av Meløyfløyen naturreservat i Folldal kommune. Nemnda kunne ikke se at utvidelsen ville påvirke villrein negativt eller forvaltning av villrein ettersom at jakt på hjortevilt fortsatt ville være tillatt. Nemnda hadde derfor ingen merknader til saken.

53-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt en høring fra Oppdal kommune om dispensasjon til platting som allerede var oppført. Nemnda foreslo at de måtte redusere plattingen til et mål på 1,5 x 2 m foran inngangspartiet for å unngå at det dras inn skit og snø.

54-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt en høring fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) om detaljplan for rehabilitering av dam Reinsvatn i Sunndal kommune. Nemnda ba om en helhetsvurdering av samlet belastning for alle tiltakene som skulle skje i villreinområdet de neste fem årene. Nemnda viste til det pågående GPS-prosjektet i Snøhetta og at det kunne innhentes informasjon som ville være viktig for å minimere forstyrrelser knyttet til anleggsarbeidet. Nemnda mente at ved en oppgradering av anleggsveier burde de tilbakeføres til minimumsstandard, og at veiene burde være stengt for andre under og etter anleggsperioden. Nemnda pekte på revegetering av lagringsplasser og steinbrudd som et tiltak. Det var viktig for nemnda at sortering og knusing av stein gjøres uten forberedelse til kalving og i kalvingstiden. Nemnda støttet konsulentens vurdering om at anleggsarbeidet ikke burde starte opp før 1. juli. Nemnda viste videre til Snøhetta villreinutvalg sin høringsuttalelse.

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

55-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt sak fra Dovrefjell nasjonalparkstyre for uttalelse om merking av sti til Store Børsjøhø. Tiltakshaver hadde fått avslag fra nasjonalparkforvalter og hadde påklagd saken. Nasjonalparkstyret ville derfor hente inn en uttalelse fra nemnda før klagebehandling i Nasjonalparkstyret. Nemnda mente at nasjonalparkforvalteren hadde gjort en grundig utredning sitt avslag den 10.09.2024 og støttet den vurderingen.

56-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt sak fra Lesja kommune for uttalelse om omlegging av langrennsløyper. Villreinnemnda støttet omleggingen av angrennsnettverket vest for Myrin til plassering øst for Myrin.

57-2024: Villreinnemnda fikk tilsendt høring fra Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet om en ny lov om utøvelse av jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven). Villreinnemnda stilte seg bak høringsuttalelsen til Villreinnrådet i Norge.

5. Kunnskapsgrunnlag

Snøhetta og Knutshø

I både Snøhetta og Knutshø villreinområder er det opprettet store verneområder med formål å ivareta en viktig del av leveområdet til villreinen i Snøhetta og Knutshø villreinområder. I tillegg er det opprettet en regional plan for Dovrefjellområdet hvor begge villreinområdene er innlemmet som nasjonale villreinområder.

Både Knutshø og Snøhetta villreinområder har utarbeidet planer for forvaltning av villreinstammene (Snøhetta: «Bestandsplan 2024-2028», Knutshø: «Bestandsplan for Knutshø villreinområde 2023-2027»).

Det ble i november 2024 startet et nytt merkeprosjekt for Snøhetta og Knutshø villreinområdet med prosjektledelse fra Norsk institutt for naturforskning (NINA). Villreinnemnda har deltatt i et interimsstyre for prosjektet i 2024.

Vurdering av tilstand – Snøhetta villreinområde

Det ble telt minimum 334 dyr i 2024, og det er en liten økning fra 2023 hvor minimumstillingen endte på 317 dyr. Det er likevel usikkerhet omkring bestandsstørrelsen, og det er ønskelig å bygge opp stammen. Det var relativt få bukker funnet under strukturtelling i 2023, minimumstilling 2024 og når det ble merket rein ifbm GPS-prosjektet. Hvor resten av bukkene befinner seg er uklart. Bestandsmodellen legger til grunn at stammen er på 354 dyr. Det er langt unna målet på 800 dyr i vinterstammen. Vestområdet har blitt rammet av dyr som forsvinner og forvaltningen mistenker at det er en «lekkasje» av dyr fra vest til øst. Disse dyrene går sammen med andre flokker i øst og trekker ikke tilbake fra øst til vest. Dette er noe som merkeprosjektet i Snøhetta forhåpentligvis kan være med å forklare.

Minimumstillingen for østområdet var i 2024 mislykket. Årsaken var at telleforholdene ikke var ideelle, noe de ikke var hele vinteren 2024. Det ble lagt ned en betydelig innsats i forkant for å lete opp flokker. Med bakgrunnen i dette måtte utvalget bruke tellingen fra 2023, kalvetelling og strukturtelling. Bestandsmodellen beregnet en vinterstamme på 1590 dyr som gjør at bestanden i øst er lavere enn målet i bestandsplanen.

Nemnda bemerker at det er uheldige byråkratiske momenter og en forskriftsfestet frist som påvirker minimumstillingene negativt. Minimumstillingene må skje før årsmøtet til villreirutvalget som vedtar en kvote basert på minimumstillingen. Deretter skal villreinnemnda godkjenne kvoten før 1. mai jf. § 28 i Forskrift om forvaltning av hjortevilt. Avhengig av når påsken treffer og værforhold til tellingen så rekker man ikke alltid å få gjennomført oppfølginger av mislykkede minimumstillinger før kvotefastsettelse i årsmøtet. Det er med dette gode grunner til å se på en utredning av 1. mai fristen i forskriften for å gi et større handlingsrom til minimumstillingen.

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Tidligere nasjonalt initiert vannkraftutbygging langs aksene Dalsida–Torbudalen har kraftig redusert villreins trekkmuligheter mellom viktige funksjonsområder. Det å forbedre sesongtrekket mellom sommerbeiter i vest og vinterbeiter i øst er et overordnet mål, og det er viktig at potensielle trekkområder skjermes mot nye irreversible utbygginger og eller økt ferdsel som kan hindre en forbedring av trekket. Det er i kvalitetsnormen for villrein utpekt flere fokusområder langs aksene som peker på utfordringer knyttet til trekkpassasjer og arealunnavvikelse.

På Hjerkinplatået er det utfordringer knyttet til ferdsel som kan hindre reien i å gjennomføre rotasjonstrekket mellom sesongbeiter. På Snøheimveien er det innført et regime som frakter folk i buss forbi viktige vandringsområder for rein. Ferdselen i området har økt og er i dag så omfattende at den påvirker villreins vandringsmuligheter. Det er viktig å følge med på reiens bruk av områdene på Hjerkinplatået. Det er også her utpekt fokusområder knyttet til arealunnavvikelse og trekkpassasjer.

Andelen kalv i Snøhetta øst har vært mellom 45-50 per 100 simle/ungdyr de siste 20 årene. I 2024 ble det registrert 42,2 kalv per 100 simle/ungdyr i østområdet. Dette er betydelig ned fra 2023 hvor det var registrert 49,2 kalv per 100 simle/ungdyr. For vestområdet har det vært en tydelig nedadgående trend over år, men de siste tre årene har trenden snudd noe. Andelen er fortsatt lav (og rød ihht. kvalitetsnormen) med 34,3 kalv per 100 simle/ungdyr⁴.

Hjorteviltregisteret viser veide slaktevekter på kalv fra 2024. Vekter på kalver kan gi et godt bilde på endringer i bestandskondisjon, der vektutvikling hos eldre dyr i stor grad er påvirket av alder på de dyrene som er felt under jakta det bestemte jaktåret. Kalvevektene er fortsatt i vurdert til i middels tilstand i henhold til kvalitetsnormen.

Jaktår	Hannkalv		Hunnkalv	
	Gjennomsnittsv ekt	Antall	Gjennomsnittsv ekt	Antall
Øst	17,82	28	16,18	22
Vest*	-	-	-	-

*Det ble ikke åpnet for jakt og dermed har man ikke kalvevekter for 2024.

Villreinnemnda er bekymret for manglende data på vestområdet som gir videre usikkerhet i forvaltningen av villreien i den delen av Snøhetta villreinområdet.

⁴ Tall fra dialogmøtet mellom villreinnemnda og villreinutvalgene den 05.11.2024.

Villreinemnda for Snøhetta og Knutshø

Vurdering av tilstand – Knutshø villreinområde

Resultatene fra minimumstillingen som ble gjennomført vinteren 2024 viste 1278 vinterdyr. Det er grunn til å tro at bestanden er noe under målsettingen på 1500 vinterdyr og heller et sted mellom 1330 og 1404 dyr.

Andelen kalv i Knutshø har hatt en nedadgående trend de siste 20 årene. Den langsiktige synkende trenden vurderes som uheldig og uønsket. Resultatene fra 2024 viste stor nedgang fra 40,8 kalv per 100 simle/ungdyr til 34,4 kalv per 100 simle/ungdyr (og rød ihht. kvalitetsnormen). Det er den laveste andelen på mange år samtidig som antallet dyr som inngikk i kalvetellingen var den høyeste på mange år⁴.

Hjorteviltregisteret viser veide slaktevekter på kalv fra 2024. Vekter på kalver kan gi et godt bilde på endringer i bestandskondisjon, der vektutvikling hos eldre dyr i stor grad er påvirket av alder på de dyrene som er felt under jakta det bestemte jaktåret. Kalvevektene er fortsatt i vurdert til i middels tilstand i henhold til kvalitetsnormen.

Jaktår	Hannkalv		Hunnkalv	
	Gjennomsnittsvekt	Antall	Gjennomsnittsvekt	Antall
Knutshø	17,40	42	15.60	42

Knutshø villreinområde særpreges av et betydelig veinett som gjør at store deler av området er lett tilgjengelig for folk. Studier med GPS-merket rein, viste at reinen i Knutshø hadde en begrensa arealbruk, og at betydelige arealer har vært lite brukt. Forstyrrelser som følge av menneskelig infrastruktur var trolig en viktig årsak til dette.